

ILL

10

UDRŽATEĽNOSŤ V ARCHITEKTÚRE A VO VÝSTAVBE

4

KONFERENCIA

architektúry i stavebníctva Aj tento rok okrem slovenských odborníkov na udržateľnú architektúru, predstavili svoju tvorbu, trendy a postoj k udržateľnej architektúre významní odborníci z Anglicka, Francúzska, Rakúska i Nemecka. Odborný program otvoril svojou prednáškou s názvom „Kam smerujú inovácie v udržateľnej architektúre“ v úvodnom bloku profesor Robert Špaček z FA STU.

V prvom bloku doplnil svoju prednášku o pohľad z praxe Peter Bohuš z e-Dome, podľa ktorého skúsenosti z praxe ukazujú, že použitím správnych nástrojov je možné výrazne redukovať náklady na energetickú optimalizáciu projektovaných, ale aj prevádzkovaných budov. Hneď na začiatku nasledujúceho architektonického bloku účastníkov zaujala prednáška „Conversations with context“ od Roddy Langmuir, ktorý za svoju tvorbu doma i v zahraničí získal viacero ocenení. Z medzi jeho predstavovaných udržateľných projektov viacerých zaujal krásny projekt vstupnej budovy do botanickej záhrady postavenej z dreva. Projekt Centráľ v Bratislave, ktorý má certifikát LEED (silver), predstavil Ivan Kubík s dôrazom na technické a technologické inovácie. Ladislav Nagy odprezentoval projekt Business Fórum Bratislava, ktorý je momentálne tesne pred dokončením a ktorý bude certifikovaný v systéme BREAAAM. Druhú polovicu dňa otvoril veľmi zaujímavou prednáškou francúzsky architekt Jean-Philippe Vassal, ktorý svoju tvorbu a postoj k udržateľnej architektúre orientuje najmä na obnovu už existujúcich budov a minimálny zásah do prírody pri budovaní nových objektov, o čom svedčí i jeho realizovaný projekt domu, ktorý sa stal súčasťou lesa a „les súčasťou domu“. Projekt City Green Court od Richarda Meiera v Prahe nám z pohľadu architektonického riešenia predstavil Aleš Papp z Cuboid Architects. Na jeho prednášku nadviazal Petr Horňák zo SKANSKA CZ, ktorý ju doplnil o skúsenosti z výstavby tejto budovy. Jens Jacobsen z BENE uzavrel architektonický blok inšpirujúcou prednáškou Udržateľnosť v riešení interiérov. Inovácie v udržateľnej výstavbe boli predmetom tretieho bloku. Inovácie pre udržateľnú výstavbu v stavebných produktoch a aplikáciách na báze cementu predstavil Patrik Polakovič z Holcim, Igor Borguľa z REHAU odprezentoval nové technické riešenia. V tomto bloku zaujal svojou prednáškou aj Gernot Wagner z Rakúska, ktorého prednáška bola zameraná na nové technologické postupy. Záver bloku patril profesorovi Dušanovi Petrášovi a jeho prednáške s názvom Inovácie v progresívnych systémoch techniky prostredia.

Nielen pod vplyvom stále sa zhoršujúceho životného prostredia, ale aj vplyvom legislatívy Európskej únie si odborníci uvedomujú nevyhnutnosť riešiť situáciu so znižovaním spotreby energie a emisií skleníkových plynov aj v oblasti výstavby a obnovy budov, a to čím skôr. Veď od roku 2018 budú musieť byť všetky verejné budovy a od roku 2020 aj všetky ostatné navrhované a stavané ako budovy s takmer nulovou potrebou energie. Nové budovy však predstavujú len veľmi malú časť oproti existujúcemu stavebnému fondu. Preto sa aj 3. ročník konferencie sústredil na to, akými technickými a technologickými inováciami vieme prispieť k znižovaniu energetickej potreby nielen v novostavbách, ale aj v už existujúcich budovách pri ich obnove, modernizácii a rekonštrukcii. V kongresovej sále Slovenskej sporiteľne v Bratislave sa 25. apríla 2013 konal 3. ročník medzinárodnej odbornej konferencie s názvom *Udržateľnosť v architektúre a vo výstavbe*, ktorú organizuje Vydavateľstvo Eurostav. Hlavná téma konferencie bola *Inovácie v udržateľnosti v architektúre a vo výstavbe*. Konferencia sa konala pod záštitou Ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Jána Počiatka a zúčastnilo sa jej viac ako 170 účastníkov z radov architektov, projektantov a ďalších odborníkov z oblasti

Z panelovej diskusie

Panelová diskusia na tému možnosti financovania udržateľnej a energetickej úspornej architektúry a výstavby priniesla mnoho podnetného. Účastníkmi tejto diskusie, ktorú moderovala hlavná organizátorka konferencie a šéfredaktorka Vydavateľstva Eurostav Darina Lalíková boli: Slavomír Jankovič (HB Reavis), Vladimír Vicensa (e-Dome), Roddy Langmuir (Cullinan studio, Londýn), Jean-Philippe Vassal (LACATONGVASSAL ARCHITECTES), Patrik Polakovič Holcim (Slovensko). Diskusia ukázala, že udržateľná a energeticky úsporná architektúra a výstavba nemusí byť drahšia. Práve naopak, môže byť dokonca aj ekonomicky výhodnejšia. Predpokladom je, aby sa od začiatku tvorby koncepcie stal súčasťou tímu aj odborník na oblasť energetickej efektívnosti a udržateľných riešení a aby sa dodržiavali princípy udržateľnosti ako sú lokálne zdroje stavebných surovín, využitie dažďovej vody, potenciál lokality, atď. Diskusia tiež ukázala, že zatiaľ na Slovensku neexistujú žiadne finančné mechanizmy na podporu udržateľných projektov a ani banky nijakým spôsobom nezvyhodňujú investorov, ktorí sa podujali investovať do udržateľných projektov.

– podľa TS, red. upr. –

REPORT Z ISTANBULU

ARCHHIST 2013 _ ARCHITEKTÚRA _ POLITIKA _ UMENIE

„Politics in the history of architecture as cause and consequence“

Začiatok podnetnej a inšpiratívnej skúsenosti 24. apríl 2013, letisko Atatürk, Istanbul – viac ako 13 miliónová metropola, oddeľujúca dve moria, dva svety Západu a Orientu, dva svetadiely Európy a Áziu úžinou Bospor, mesto protikladov a protirečení, historickej nádheri mešit a bohatstva honosných palácov kontrastujúcich so štvrtami polozrúcaných mestských domov či chudobných slumov na okraji metropoly, krásna a farebnosť kontrastujúca so špinou a odpadkami. Prúdy ľudí a áut sa striedajú v neorganizovanom slede. Ruch nekonzia ani v nočných hodinách. Špevy muezinov, ticho mešit, občasná náboženská nepokoj.

Nič z toho nezostane pred cudzincom utajené. Cesta z letiska vedie rovno cez biedne štvrte polorozpadnutých a napriek tomu obývaných mestských domov čakajúcich na rekonštrukciu, cez prehnaté prímestské obytne štvrte s bytovými domami len nepatrne odlišnými od tých našich z éry socializmu. História, tradíciu a islamom, ale aj turizmom dýchajúci Zlatý roh, s chronicky známymi nádhernými pamiatkami – mešitou Sultan Ahmed, či múzeom Hagia Sofia kontrastuje s rušným a hektickým centrom mesta preplneným ľuďmi a autami v okolí námestia Taksim a najrušnejšej pešej obchodnej a zábavnej ulice Istikla Caddesi a s ultramodernými prímestskými s nákupnými centrami, či s postmodernistickými výškovými budovami rozptýlenými v centre metropoly. Tieto rámcové, zmysly provokujúce vplyvy hostiteľského mesta sprevádzali našu aktívnu účasť na medzinárodnej konferencii ARCHHIST 2013. ARCHITECTURE _ POLITICS _ ART s názvom „Politika v histórii architektúry ako príčina a dôsledok“. Miestom konania konferencie bola Univerzita výtvarných umení Mimara Sinana stojaca na brehu mora – Bosporkej úžiny. Objekt v ktorom sídli univerzita s prestávkami od roku 1928, dal postaviť sultán Abdulmecit v 19. storočí pre svoje dve dcéry. V období rokov 1913–1920

sídlil v budove Osmanský parlament. Po konverzii v roku 1928 sa objekt stal sídlom akadémie výtvarných umení, ktorá o pár desiatok rokov neskôr – v roku 1982 zmenila svoj status a stala sa univerzitou. Univerzitné prostredie vzniknuté konverziou a práve prebiehajúcou postupnou rekonštrukciou má tvorivú atmosféru s aktívnym študentským životom. Široké spektrum tematicky odlišných vedeckých podujatí každoročne organizačne zastrešuje Akademické vedecké centrum východného Stredomoria DAKAM – Eastern Mediterranean Academic Research Center, ktoré vzniklo v roku 2010 ako fórum medzinárodnej výmeny skúseností akademikov a výskumníkov rozdielnej špecializácie z celého sveta. Centrum je nezávislou akademickou platformou a organizuje v Istanbulu medzinárodné konferencie, workshopy, eventy a zároveň je vydavateľom zborníkov ako vedeckých publikácií. Jednou z pravidelných aktivít je Medzinárodná vedecká konferencia ARCHHIST. Tohtoročná konferencia ARCHHIST 2013 s podtitulom ARCHITECTURE _ POLITICS _ ART ponúkla v tomto okruhu pomerne široký záber problematiky od architektúry v zmysle politického symbolu, cez ideológiu priestoru, architektonickú tvorbu ako politického nástroja až po priestory a miesta verejnej pamäte. Do tejto tematiky sme sa aj my zapojili so svojím príspevkom: Horizontálny hybrid a konverzia verejného priestoru – Multifunkčný mestský areál v priestore bývalých Zoborských kasární v Nitre. (autori: Ing. arch. Dagmar Mikušková, PhD., Ing. arch. Luba Selcová, PhD., Ing. arch. Zuzana Tóthová, PhD.) Nielen prostredie, v ktorom sa konferencia konala, ale aj samotná konfrontácia tém a prednášajúcich ako z európskych štátov, tak aj z krajín bližšieho či vzdialenejšieho východu bola nesmierne inšpiratívna. Veď stretnúť sa pri jednom prednáškovom stole s architektmi z Abu Dhabi, Malajzie, alebo Indie nie je celkom bežné. Rozdielnosť prostredia odkiaľ prichádzali jednotliví prednášajúci, priniesla až nečakané témy a problémy. Zaujímavé a podnetné bolo pre nás uvedenie si naozaj priepastných rozdielov riešených problematik v niektorých krajinách, týkajúcich sa bazálnych životných potrieb. Filipínska architektka sa napríklad venovala polohe ohniska v súčasnom obydli, pričom obrázky dokumentujúce jej výskum, zobrazujúce súčasné obydli (chatrče), nás pravdupovediac zaskočili. Na druhej strane sme hneď v nasledujúcom bloku sledovali spektakulárne zábery architektúry Abu Dhabi, ale vzápätí zasa konfrontáciu s indickými trhmi ako socio-priestorovými lievikmi denného života.

Na záver nemožno nespomenúť, že naša návšteva na Univerzite výtvarných umení Mimara Sinana sa nezaobišla bez neformálneho stretnutia s tureckými kolegami z Ústavu architektúry, konkrétne z oddelenia navrhovania budov. V budúcnosti nemožno vylúčiť rozšírenie spolupráce nášho Ústavu architektúry obytých budov s navštevovaným pracoviskom v oblasti vedecko-výskumnej aj pedagogickej. Budova univerzity pozostáva z dvoch častí. Fakulta výtvarných umení je po celkovej rekonštrukcii a jej interiéry nadobudli elegantný architektonický čistý až puristický vzhľad aj vďaka použitým transparentným materiálom zasklenených stien. Fakultu architektúry rekonštrukcia ešte len čaká, atmosféra akademickej pôdy fakulty je však neskutočne príjemná a tvorivá. Študentský život, tvorivá atmosféra, pre Istanbul príznačný neustály ruch a aktivita na tureckej fakulte architektúry, spôsob prezentácie ročníkových projektov, veľkopriestorové ateliéry v podkrovi, celý rad workshopov, ako aj poloha fakulty priamo na brehu mora vytvárajú neopakovateľný genius loci.

– Ing. arch. Luba Selcová, PhD., Ing. arch. Zuzana Tóthová, PhD., Ústav architektúry obytých budov FA STU –

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE # 10

5

doc. Ing. František Horňák, PhD. prorektor STU pre vzdelávanie

PROMÓCIE 2012–2013

zľava: prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc., prodekan FA STU pre zahraničie, vonkajšie vzťahy a ľudské zdroje, doc. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková, prodekan pre vedu, výskum a doktorandské štúdium, doc. Ing. arch. Lubica Vitková, PhD. dekan FA STU, prof. Ing. Milan Sokol, PhD. prorektor STU pre rozvoj, doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD., prodekan pre pedagogickú činnosť, Ing. arch. Milan András, PhD., predseda AS FA STU, Ing. arch. Branislav Puškár, PhD. prodekan pre rozvoj FA STU

V piatok 28. 6. 2013 sa uskutočnili na Fakulte architektúry STU slávnostné promócie absolventov. Tento rok to bol už druhý ročník, keď promócie boli organizované v Aule Emila Belluša. Úspešným absolvovaním všetkých predpísaných študijných povinností, štátnymi skúškami zo stanovených predmetov a obhajobou diplomovej práce úspešne ukončilo vysokoškolské štúdium 2. stupňa 155 absolventov. Z toho v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus v inžinierskom študijnom programe Architektúra – 112 absolventov a inžinierskom študijnom programe Urbanizmus – 8 absolventov. V umeleckom študijnom odbore Dizajn úspešne ukončilo štúdium v magisterskom študijnom programe Dizajn – 35 absolventov. Z uvedeného počtu 27 absolventov absolvovalo štúdium s vyznamenaním a 18 absolventov študijných programov Architektúra a Urbanizmus je navrhnutých do súťaže o Cenu profesora Jozefa Lacka za najlepší diplomový projekt. Absolventi študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus získali v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus vzdelanie ako inžinieri architekti a akademickým titulom „Ing. arch.“, a tak splňajú základnú podmienku pre výkon slobodného regulovaného povolania „architekt“ prostredníctvom Slovenskej komory architektov, jediného zástupcu Slovenska v európskom združení architektonických komôr ACE.

Všetkým absolventom srdečne blahoželáme!

—red. upr. podľa podkladov študijného oddelenia FA STU, fotografie z promócie Mgr. Art. Matej Kováč—

prof. Ing. Milan Sokol, PhD. prorektor STU pre rozvoj

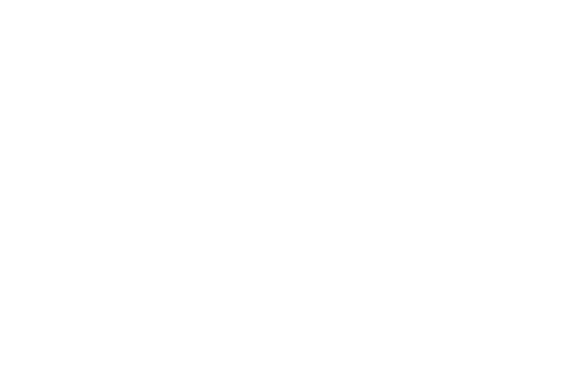

JUMP FOR ARCHITECTURE ALEBO SKOČ SI PO ARCHITEKTÚRU

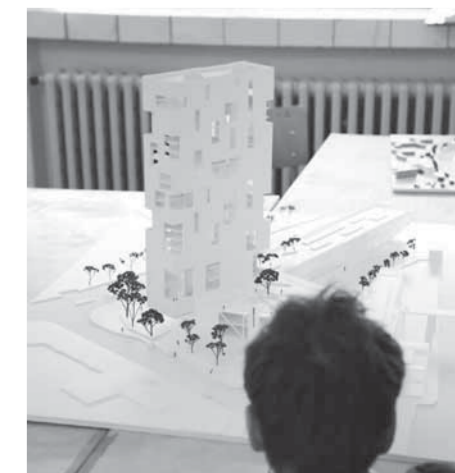
Noc architektúry už po piaty krát priniesla zaujímavé spojenie architektúry, urbanizmu a dizajnu v jeden večer. Už tradičný formát sa konal 14. júna 2013 v priestoroch Fakulty architektúry STU a časti Námestia slobody podčiarkujúc tak ideu otvorenia školy verejnosti. Architektúra ako taká je vo svojom výsledku istou formou prezentácie samotného architekta. Proces začína v škiciach, konceptoch, štúdiách už na škole. Študenti fakulty architektúry mali možnosť prezentovať výsledky svojich ateliérových prác od konceptov rodinných domov prvého ročníka, bakalárskych prác až po diplomové práce, pričom nechýbali zaujímavé návrhy z Ústavu dizajnu, výsledky Tvorivých dielní, či ateliér výtvarného diela v architektúre, ktorého časť bola prezentovaná aj na drevenom plató 1x1 platformy pri vstupe do budovy a zároveň vystavené práce mali pozývať návštevníka ďalej. V rámci samotnej budovy boli inštalované práce na všetkých podlažiach či už na jednotlivých podestách, alebo v miestnostiach a podčiarkovali tak samotnú myšlienku výstavy – jednoducho „skočiť si po architektúru“. Samotnej Noci architektúry predchádzal workshop s názvom **#zrob #dom #zrob #dom**, ktorý sa uskutočnil 13. a 14. júna. Workshop bol rozdelený na dve časti, v prvej časti bol zameraný na návrh tzv. „urban pribytkov“ postavených

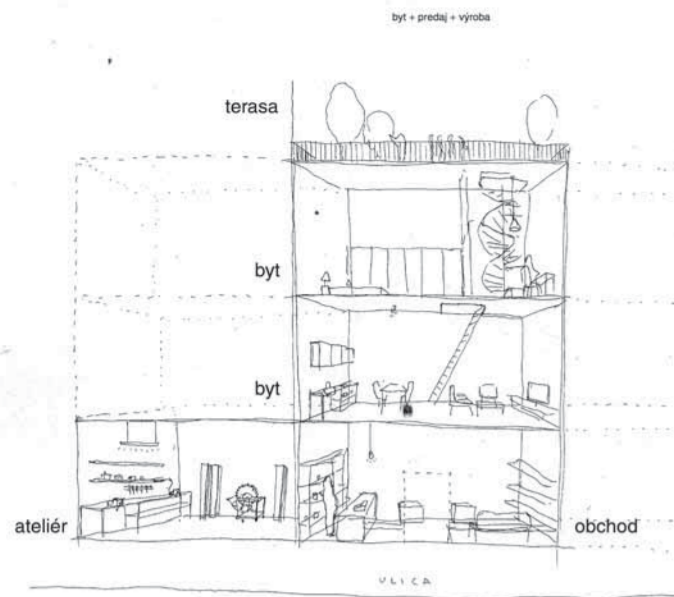
z kartónov priamo vo foyeri FA. Zaujímavé koncepty ako **SCREAMBOX** či **MEDITAČNÁ MIESTNOSŤ** sa napokon postavili nadväzujúc na skutočnú mierku človeka, čím si študenti opäť mohli vyskúšať modelovanie a prácu s materiálmi. Druhá časť workshopu, tesne pred otvorením večera, priniesla možnosť pre tých, čo radi maľujú, kreslia a fixami od **ROOFTOPU** mohli „ozdobit“ postavenú inštaláciu. Samotný večer Noci architektúry otvorila pani dekanka Lubica Vitková a následne pokračovala v diskusii so študentmi zameranú na otázku školského bufetu či ďalších tém. Po diskusii nasledoval jeden z tradičných formátov zvaný **15 min.**, kde sa predstavili napríklad Midl – tvorcovia Kreatívneho rána, Character design, Autonómna zóna Lafranconi, či STAGE. Prijemnú atmosféru večera dopĺňali hudobne obľúbení DJs – Bobsan a Emonoizboyz, návštevníci si mohli posediť na upravených priestoroch zo strany Námestia slobody, diskutovať pri káve od pána Králička, či pochutíť na „homemade bakery“. Organizačne sa o akciu postaral tím zložený z doktorandov a študentov fakulty.

—Red. Oľah a Elena Šoltéssová—

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE #10

NECH OŽIJE SÍDLISKO ALEBO URBANISTICKÝ ATELIÉR INAK

„I tell my students: you must put into your work first effort, second love, and third suffering.“
Glenn Murcutt¹

8

Malý ateliér urbanistického navrhovania predstava prvý kontakt študentov Fakulty architektúry s urbanistickou tvorbou. Predmet je zaradený do relatívne náročného letného semestra v 3. ročníku, kedy musia študenti okrem urbanizmu zvládnuť aj ďalší malý ateliér z obnovy pamiatok a absolvovať celkovo 8 predmetov, ukončených klasifikovaným zápočtom alebo skúškou. Na Ústave urbanizmu a územného plánovania už dlhšie diskutujeme o tom, ako koncipovať obsah a formu výučby tak, aby študenti pochopili základné princípy urbanistickej tvorby a zároveň sme „ustrážili“ rozsah spracovania v medziach malého

ateliéru. V uplynulom semestri sme sa odhodlati trochu zaexperimentovať.

Prvá novinka sa týkala témy. Namiesto málo výstižného „Návrh obytnej zóny v lokalite XY“ sme zvolili dvojzmyselné „Nech (o)žije sídlisko!“. Voľba padla na panelové sídliská hneď z niekoľkých dôvodov. S vybranými modelovými územiami sídlisk Karlova Ves a Dúbravka pracovali študenti už počas cvičení v predmete Urbanizmus I., čo im čiastočne pomohlo pri spracovaní analytickej časti tvorby. Obe sídliská sa nachádzajú v Bratislave a sú dobre dopravné dostupné, čo značne zjednodušovalo (aj zlacňovalo) návštevy

riešených lokalít. Navyše, problematika panelovej sídliskovej výstavby je u nás stále aktuálna. Počas 40. rokov výstavby sídlisk bolo na Slovensku postavených 1,2 mil. bytov, v ktorých bývajú viac ako 2 mil. obyvateľov. Len v samotnej Bratislave stále žije na sídliskách zhruba 70% obyvateľov.² V rámci modelových sídlisk boli vybrané 4 lokality vo väzbe na najproblematickejšie polohy nedobudovaných centier a sídliskových „okrajov“, ktoré najčastejšie poskytujú priestor pre nekonceptné zahusťovanie a rozširovanie.

Okrem obľúbenej úvodnej prezentácie s vysvetlením obsahu a rozsahu tvorby, sme ateliér odštartovali neformálnym otvorením v priestoroch Gallerie Cvernovka, spojeným s premietaním dokumentárneho filmu Geryho Hustwita „Urbanized“. Práca v rámci semestra bola rozdelená do 3 etáp. Prvá časť bola venovaná spoznávaniu a analyzovaniu vybraného sídliska. K štandardným analýzám pribudla v duchu Gehlovho „mestá sú pre ľudí“ aj socio-ekonomická, pre lepšie pochopenie súčasnej demografickej skladby obyvateľov a stanovenie cieľovej skupiny užívateľov novo navrhovanej štruktúry. Pre uvedomenie si širších vzťahov a komplexných súvislostí, ktoré nekončia hranicami riešeného územia (resp. formátom výkresu), bol záverom analýz ideový koncept revitalizácie celého sídliska. Analýzy a koncept boli riešené formou skupinovej práce a diskusií, čo študentom čiastočne znížilo časovú náročnosť spracovania.

Pre návrhovú časť bola zvolená metodika tvorby cez model. V prvej tretine semestra vyrobili študenti v rámci tzv. „Tvorivých dielní“ fyzické modely sídlisk Dúbravka a Karlova Ves v mierke 1:1000. Cieľom bolo naučiť študentov komponovať hmotovo-priestorovú štruktúru v 3D zobrazení, pričom vkladanie riešených území do veľkého modelu umožnilo overovanie konceptov vo väzbe na jestvujúcu štruktúru. Návrh tvorili študenti vo dvojiciach, pričom boli vedení k efektívnemu kombinovaniu techník (napr. digitálnej fotografie a ručných skíc) pri prenášaní navrhovanej fyzickej štruktúry do 2D zobrazenia. Záverečná časť semestra bola venovaná spracovaniu tzv. „urbanistického zásahu“. Zámerom bolo vyvarovať sa mechanického zväčšenia časti riešeného územia do podoby tzv. „urbanistického detailu“, ale navrhnuť intervenciu – drobný zásah, resp. naprogramovať využívanie vybraného priestoru spôsobom, ktorý by sa dal jednoducho, lacno a v zásade okamžite zrealizovať a zároveň by sa mohol stať impulzom pre ďalší rozvoj riešených lokalít. V tejto etape tvorby už pracovali študenti samostatne a každý prezentoval svoj vlastný nápad.

Miernou inováciou prešli aj záverečné obhajoby. Vybrané časti zadania, konkrétne komplexný urbanistický návrh, rezy, priestorové štúdie a fyzický model boli odovzdávané deň vopred a inštalované v priestoroch modelovne. Verejná prezentácia všetkých návrhov bola prospešná tak pre učiteľov ako aj pre študentov. Okrem vizuálne zaujímavej „kulisy“, dotvárajúcej atmosféru obhajob, pomohla pedagógom zobjektivizovať hodnotenie aj celkovú úroveň prác, študentom zas umožnila vzájomné porovnanie a možno aj inšpirovala alebo motivovala. Po krátkej výstave vo fakultnej modelovni budú najlepšie práce prezentované v rámci najbližšej Noci architektúry a pripravovanej výstavy v priestoroch DK Dúbravka, ktorá sa uskutoční v priebehu júla.

K citeľnému zvýšeniu úrovne ateliérových prác nepochybne prispela aj väčšia voľnosť pri grafickej prezentácii návrhov. Študenti mohli používať lubovoľne manuálne a počítačové techniky, pričom boli usmerňovaní k ich efektívnemu kombinovaniu, s cieľom minimalizovať čas práce a maximalizovať výsledný vizuálny efekt.

Úplnou novinkou bol dopĺňajúci sprievodný program, realizovaný v rámci tzv. „Tvorivých dielní“, za ktorými stoja aktívni doktorandi Ústavu urbanizmu. Okrem niekoľkých workshopov, ktoré študentom umožnili sprístupnenie modelovne

a intenzívnu prácu v škole aj počas víkendov, sa v rámci tvorivých dielní uskutočňoval aj odborný program. Počas semestra odznela séria prednášok, jednak súvisiacich s problematikou sídlisk (napr. Kristína Staneková z ÚUaÚP „Vplyv zmien urbannej formy na život v meste“, Peter Szalay zo SAV „Panelstory Bratislava“, Zuzana Žúžiová z ÚUV „Intervencia vo verejnom priestore“), aj zameraných na praktické rady pre spracovanie a prezentáciu ateliérovej tvorby, ktoré boli zaujímavé a užitočné nielen pre študentov 3. ročníka (napr. proMODEL „Ako na model?“, Anton Vranka „Ruka architekta“, Adam Gebrian „Ako prezentovať“). Vo filme Urbanized Jan Gehl hovorí, že „dobré mesto je ako dobrá party“, lebo ľudia sa tam cítia a bavia tak dobre, že prestávajú vnímať čas. Naším cieľom je nielen naučiť študentov robiť dobré mestá, ale aj viesť výučbu ateliérovej tvorby tak, aby bola pre nich viac radosťou ako povinnosťou, v presvedčení, že náš prístup bude mať pozitívny vplyv na výslednú kvalitu ateliérových prác.

*Za kolektív Ústavu urbanizmu a územného plánovania
Otgo Melcerova*

- 1) Laura S. Dushkes. 2012. The architect says. Quotes, Quips and Words of Wisdom. New York: Princeton Architectural Press.
- 2) Moravčíková, H. a kol. 2011. Bratislava Atlas sídlisk. Bratislava: Slovart.

TVORIVÉ DIELNE NA PODPORU ŠTUDENTOV

NAŠE HESLO:
Človek má v podstate dve možnosti: tvorivosť alebo samovraždu.

Projekt Tvorivých dielní vznikol ako iniciatíva doktorandov Ústavu urbanizmu a územného plánovania FA STU, za účelom podpory študentov pracujúcich na zadaniach malého ateliéru III. urbanistického navrhovania. Hlavný cieľ aktivít Tvorivých dielní bol od začiatku jasne daný – priblížiť študentom rôzne možnosti vyjadrovacích prostriedkov, ktoré môžu využiť pre svoju prácu, najmä tých často opomínaných, za účelom dosiahnutia najefektívnejšieho odprezentovania diela architekta. Program bol rozdelený do 3 cyklov, ktoré ponúkali študentom ako praktické rady k ateliérovej tvorbe, tak i odborný program, ktorý mal pomôcť pri lepejšej orientácii v riešenej problematike bratislavských sídlisk. Prvý cyklus prednášok a workshopov mal názov „Model prítiahne všetkých“. V Gallerii Cvernovka, ktorá poskytla priestory pre prácu vyše 100 študentom. Najskôr odhalila tajomstvá tvorby fyzických modelov firma ProMODEL. V nasledujúcom workshope študenti sami tvorili vkladacie modely Dúbravky a Karlovej Vsi v mierke 1:1000, ktoré im slúžili počas celého semestra pri tvorení

UrbanMarket – workshop s deťmi

jednotlivých návrhov, ako i pri obhajovaní záverečných ateliérových prác. Počas prestávok v práci na modeloch sme sa zaoberali aj problematikou urbanistických analýz, ich obsahom ako i kvalitnému grafickému spracovaniu ich výsledkov. Tvorivá atmosféra bola doplnená o premietanie filmu PanelStoryn a prvý cyklus uzatvorili „Urban Games“. „Ruka architekta“ znel názov druhého cyklu workshopov, kde pán architekt Anton Vranka odhalil čaro precítenia priestoru pomocou škie a oboznámil študentov, prečo sú ruky pre architekta tým najdôležitejším nástrojom k vyjadrovaniu. Popri workshope prebehli aj prednášky Kristíny Stanekovej z ÚUaÚP „Vplyv zmien urbannej formy na život v meste“ a Petra Szalaya zo SAV „Panelstory Bratislava“. Posledný cyklus s názvom „Ako sa odprezentovať“ odštartovala svojou odbornou prednáškou o intervenciách vo verejnom priestore Zuzana Žúžiová z ÚUV, po ktorej nasledoval Adam Gebrian, ktorý prezradil triky ako si rozvrhnúť pracovný čas, ako vytvoriť zaujímavú prezentáciu a čomu sa vyhnúť pri obhajobe svojej práce. Adamove trefné, ale často kritické pozorovania zo života na akademickej pôde boli inšpiratívne nielen pre študentov, ale aj pedagógov. Celý cyklus uzatvorila ochutnávka Krásneho vína, pri ktorej sa rozprúdili debaty o architektúre, urbanizme a priestore aj z nových perspektív. Záverečné sústredenie a dokončovanie prác na projektoch pred odovzdaním sa nám aj vďaka podpore dekanke FA STU podarilo uskutočniť v priestoroch školy – študenti dostali možnosť pracovať na pôde FA v modelovni NON-STOP – nielen cez víkend, ale aj ďalšie dva dni. Tí študenti, ktorí prišli do školy dobrovoľne a vydržali, mali možnosť navrhovať v tvorivom, ale najmä kritickom kolektíve svojich spolužiakov, čo sa pozitívne odrazilo aj na kvalite projektov. Po odovzdaní ateliérových prác sme sa rozhodli odprezentovať tvrdú prácu našich študentov aj

tvorba vkladacích modelov

Študentské práce inak ako len na papieri

verejnosti – grafiky z projektov boli zvečené na tričkách, odznakoch a hrnčekoch. Urbanistické návrhy obstáli aj v konkurencii profesionálnych grafičkov na Urban Markete, ktorý sa konal počas DAAD 2013 v Starej tržnici. Súčasťou bol i malý workshop pre verejnosť zameraný na: Ako vnímajú deti ulice – „Postav si svoju ulicu“. Na záver by sme sa chceli poďakovať pani dekanke FA STU, Ústavu urbanizmu, Čerstvému ovociu (Galleria Cvernovka), fondu Emila Beluša za finančnú podporu a Stisu, bez ktorých by sa táto iniciatíva nemohla uskutočniť. Samozrejme najväčšie poďakovanie patrí študentom, ktorí prejavili záujem, aktívne sa podieľali aj na pripravách a usilovne a s nadšením pracovali. Sami študenti projekt hodnotili veľmi pozitívne – podporné aktivity a najmä aktívny a priateľský prístup aj zo strany pedagógov má veľký dopad na ich motiváciu a následne aj kvalitu odovzdaných prác.

ĎAKUJEME VŠETkým ZÚČASTNENým ZA PEKNÝ SEMESTER!

*–kolektív Tvorivých dielní (UUUP)
Igor Hianik, Katarína Smatanová, Nikola Winková
foto: Igor Hianik a Igor Machata–*

Adam Gebrian – ako prezentovať

Ochutnávka Krásneho vína – voľná diskusia

VÝSTAVA NA REKTORÁTE

Na treťom poschodí rektorátu STU na Vazovovej ulici upútava zamestnancov i návštevníkov kolektívna výstava diel pedagógov – umelcov Fakulty architektúry STU pod vedením doc. akad. soch. Milana Lukáča. Práve jeho pričinením sa výstava zrealizovala, čo je na úžitok sterilnej chodbe a priestoru pred rektorátom dodáva nepochybne na kvalite. Všetky vystavené sochárske a maliarske diela sú z Kabinetu výtvarnej tvorby dielne umelcov, z našej fakulty, sú to sochári Milan Lukáč a Gabriela Gáspárová-Illéšová, akvarelista Ján Štílinger, maliari a grafici Eva Ploczeková-Lazúri a Michal Šuda. Viaceré vystavené diela boli vytvorené na spoločnom pracovno-relaxačom stretnutí Kabinetu výtvarnej tvorby FA STU v Banskej Štiavnici. Na vernisáži výstavy sme neboli, ale výstava je veľmi pôvabná, a tak sme neodolali a tu je pár záberov.

– text a foto ID –

YOUNG, CREATIVE, CHEVROLET 2013

Vyhlasenie výsledkov národného slovenského kola uznávanej celoeurópskej súťaže študentov umeleckých škôl Young, Creative, Chevrolet 2013 sa konalo 11. júna 2013 v Bratislave. Všetky prvé ceny vo všetkých štyroch kategóriách opäť putovali so rúk študentov Ústavu dizajnu FA STU. Témou tohto ročníka bol futbal vzhľadom na skutočnosť, že značka Chevrolet sponzoruje tímy Manchester United a Liverpool FC a je tiež zakladajúcim sponzorom projektu One World Futbol. Certifikáty víťazom odovzdal Pavol Drábik, country manager Chevrolet pre Českú republiku a Slovensko. Víťazi každej z kategórií postupujú do celoeurópskeho finále.

Víťazná fotografia – Juraj Holček

Odovzdávanie cien YCC 2013

V ročníku 2012 odovzdali v súťaži študenti 280 umeleckých škôl z 24 štátov Európy vyše 1000 prác a práve naši študenti zvíťazili v troch zo štyroch kategórií v európskom kole a celkove sme najúspešnejšou vysokou školou v histórii tejto prestížnej súťaže. A tu sú výsledky slovenského kola ročníka 2013 súťaže Young, Creative, Chevrolet:

VIDEO:
1. Barbora Kotulová, FA STU Bratislava 2. Matej Zbončák, FA STU Bratislava 3. Marek Hospodár, TUKE Košice

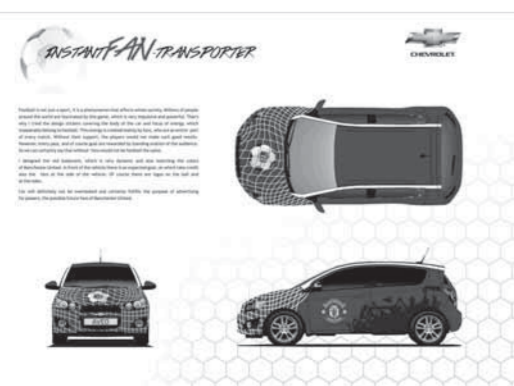
FOTOGRAFIA:
1. Juraj Holček, FA STU Bratislava 2. Bohuslav Konuš, FA STU Bratislava 3. Matej Zbončák, FA STU Bratislava

VIZUÁLNE UMENIE:
1. Aneta Marholdová, FA STU Bratislava 2. Matej Zbončák, FA STU Bratislava 3. Lukáš Pastír a Jozef Kyselica, TUKE Košice

MÓDA:
1. Dušana Lehotová, FA STU Bratislava 2. Tatiana Turňová, FA STU Bratislava 3. Ivana Kaňovská, VŠVU Bratislava

– Martin Baláž, Ústav dizajnu –

dole: Víťazné vizuálne umenie – Aneta Marholdová

vľavo: Víťazná móda – Dušana Lehotová

ATINER 2013

Tretí ročník medzinárodnej vedeckej konferencie ATINER 2013 (Athens Institute for Education and Research) sa konal 10.–13. júna 2013 v priestoroch kongresového hotela Titania v gréckych Aténach. Záštitu nad vedeckým podujatím prevzal prezident ATINERU Dr. Gregory T. Papanikos a 16-člená vedecká rada. Konferencia predstavovala vedecký potenciál vedcov, profesorov a iných odborníkov v zastúpení všetkých svetadielov i krajín Európy ako napríklad Taliansko, Slovinsko, Srbsko, Belgicko, Estónsko. Účasť na konferencii spočívala v prezentácii najnovších výsledkov výskumníkov vo vybranej sekcii a v publikovaní výskumnej vedeckej práce v medzinárodnom vedeckom zborníku recenzovaných prác. Cieľom prednášky bolo vyvolať diskusiu prítomnej odbornej verejnosti a získať ďalšie podnety pre výskumnú činnosť.

ATINER 2013 bola rozdelená do vybraných sekcii podľa zamerania: História architektúry, Ekologické správanie v životnom prostredí, Typológia budov, Vytváranie verejných priestorov, Teória paradigiem, Architekti, Konštrukcie, Materiály a technológie, Energia, Dedičstvo, Proces dizajnu, Udržateľnosť, Urbanizmus, Právo a prax, Metódy a Pedagogika.

Fakultu architektúry STU zastupovali doktorandky z Ústavu urbanizmu a územného plánovania v sekcii Urbanizmus a doktorandka z Ústavu dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok v sekcii Typológia budov. Predsedom sekcie Urbanizmus bol postdoktorand Jens Christian Pasgaard (Architect MAA, The Royal Danish Academy of Fine Arts, Dánsko) a predsedom sekcie Typológia budov profesor Pasquale Lovero (Univerzita IUAV v Benátkach, Taliansko). Príspevky doktorandiek FA STU: Ing. arch. Zuzana Haburajová Kepičová (ÚUUP), Ing. arch. Simona Šovčíková (JUUP), Ing. arch. Lucia Štefanová (JUUP):

Transformácia identity mestskej štruktúry (Transformation of Urban Structure Identity)

Ing. arch. Veronika Kvardová (ÚDTAOP): Tvaroslovie a dekorácia priemyselných budov z konca 19. a začiatku 20. storočia (Architectural Style and Decoration of the Industrial Buildings from the late 19th Century and the Early 20th Century)

Zborník abstraktov je dostupný na stránke: <http://www.atiner.gr/abstracts/2013ABST-ARC.pdf>

Medzi najaktuálnejšie témy patrili nové metódy pri obnove monumentov a historického dedičstva, tvorba verejných priestorov a správanie sa ľudí v nich, následky panelovej výstavby po celom svete, urbanizácia okolií sídel bez konceptu, či široká téma udržateľnosti a ekologického správania sa. Konferencia priniesla široké spektrum náhľadov na súčasné výskumné úlohy v medzinárodnom meradle. Slovenská republika mala zastúpenie práve z FA STU v podobe najmladších bádateľiek.

– text a foto Lucka Štefanová (ÚUUP FA STU) –

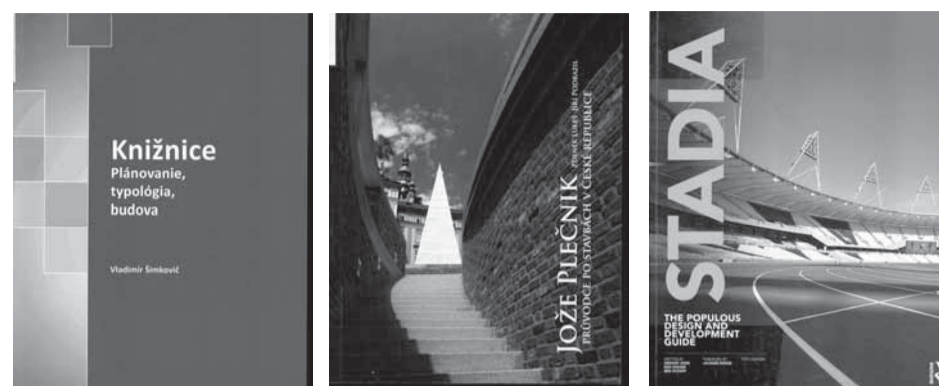
REGATA 2013

Slovenské univerzity si zmerali sily v regate. Na rozdiel od tradičných pretekov medzi londýnskym Oxfordom a Cambridge, kde súťažia dve lode, sa na štart včera postavili až tri. Členovia víťaznej posádky z Univerzity Komenského nedali konkurentom z Ekonomickej univerzity ani vyzývateľom zo Slovenskej technickej univerzity šancu. Trať dĺhú 7 km, začínajúcu medzi Karloveským ramenom a Devínom a končiacu pri soche Štefánika na nábreží, zvládli za 14 minút. Súťaž pritiahla na oba brehy stovky divákov, víťazná loď si na rok privlastnila putovnú trofej od akademického sochára Milana Lukáča.

– zdroj: <http://www.cas.sk/clanok/249848/slovenske-univerzity-si-zmerali-sily-v-regate-vitaz-zvladli-7-km-za-14-minut.html> –

FA

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

ŠIMKOVIČ, V.:	Knižnice. Plánovanie, typológia, budova. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2013
LUKEŠ, Z., PODRAZIL, J.:	Jože Plečnik – Průvodce po stavbách v české republice. FOIBOS BOOKS, Praha 2012
JOHN, G.; SHEARD, R.; VICKERY, B.:	Stadia. The Populous Design and Development Guide. London: Routledge, 2013
HINSON, D.; MILLER, J.:	Designed for Habitat – Collaborations with Habitat for Humanity. Abingdon: Routledge, 2013
EDWARDS; BRIAN W.; NABONI, E.;	Green Buildings Pay – Design, Productivity and Ecology. Abingdon: Routledge, 2013
LÉVY, F.:	BIM in Small-scale Sustainable Design. New Jersey: John Wiley, 2012
	Total Housing Alternatives to Urban Sprawl. Barcelona: Actar, 2010
	Agendas on Urbanism. MVRDV. Equal Books, 2012
MCLEOD, V.:	Encyclopedia of Detail in Contemporary Residential Architecture. London: Laurence King, 2010
DECHIARA, J.; PANERO, J.; ZELNIK, M.:	Time-saver Standards for Interior Design and Space Planning. New York: McGraw-Hill, 2001
SCHITTICH, CH.:	Interior Surfaces and Materials. In Detail. Basel: Birkhäuser, 2008
ENTWISTLE, J.:	Detail in Contemporary Lighting Design. London: Laurence King, 2011
GATJE, ROBERT F.:	Great Public Squares. New York: Norton and Company, 2010
ZAMORA M, FRANCESC /EDITOR/:	1000 details in Landscape Architecture. A selection of the world. New York: Firefly Book, 2012

- odlo -

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 20, 2012/2013, #10 jún
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Bc. Lenka Hámošová
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč, archív FA STU
Ing. arch. Irena Dorotjaková,
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY**

